

HET OUD LIMBURGS SCHUTTERSFEEST IN MEIJEL

De winnaars van 1954, Sjeng van Deursen, Jan Puts, Willem Sniijders, buksmeester André Philips, Grad van Lier, Tjeu van Deursen en Sjra van Heugten.

Zondag 3 juli 1955, kort na twaalf uur, liepen de Meijelse straten vol schutters, koningen, keizers, marketentsters, hoogwaardigheidsbekleders en vooral duizenden mensen die wilden genieten. Meijel was een dag het centrum van Nederlands en Belgisch Limburg. Het Oud Limburgs Schuttersfeest was een jaar eerder immers binnengehaald door de mannen van Schutterij Sint Willibrordus.

Margraten, 4 juli 1954, 'We hêbbe 'm!'

Achter het bordje met nummer '13' en Wiek Gielen met de trom, marcheerde de pas driejarige schutterij Sint Willibrordus uit Meijel op 4 juli 1954 door de straten van Margraten. Commandant Giel Stemkens liep naast de manschappen, onder wie zich het eerste zestal bevond. Sjeng en Tjeu van Deursen, Sjra van Heugten, Grad van Lier, Jan Puts en Willem Snijders hadden zich met buksmeester André Philips terdege voorbereid op deze dag. Uren en dagen hadden ze geschoten op de bollekes van de schietboom achter café de Kremmer, het clublokaal van de schutterij aan de Astenseweg. Ze zouden zich kranig gaan weren op het Oud Limburgs Schuttersfeest, waaraan zeer veel schutterijen uit Nederlands en Belgisch Limburg deelnemen, sinds 1937 verenigd in de Oud Limburgse Schuttersfederatie.

Na de optocht begon het schieten, waarna de zware, felle en lange kaveling volgde. Missers her en der, verenigingen vielen af, maar de Meijelse mannen hielden stand dankzij zeker en secuur werk van de buksmeester. En in de avonduren van die zondag ijldde rond half tien zonder radio- of televisie-uitzendingen het gerucht door heel Meijel: *'Sint Willibrord heeft d'n oudlimburger!'*

Verenigingsbestuurders riepen hun leden op voor een geweldige intocht. Het werd een prachtige stoet die om elf uur naar de Donk trok, harmonie Eendracht met marsmuziek voorop. Om half twaalf konden burgemeester Sanders en pastoor Schreurs de overwinnaars toespreken. Daarna sprak Piet Verstappen, de voorzitter van winnaar Sint Willibrordus, met onder meer de vaak aangehaalde uitspraak *'We hêbbe 'm, nou zitte we d'r mi!'*

In een juichende stoet met voorop de pastoor die

zijn hoed van plezier in de lucht gooide, gingen de mensen via het centrum naar het clublokaal De Kremmer. Tot de vroege morgen werd door heel Meijel feest gevierd, nadat de burgemeester het sluitingsuur van de cafés voor die nacht vervallen had verklaard.

Op dinsdag 6 juli 1954 trokken uit vele omliggende dorpen schutterijen en drumbands door Meijel, samen met de andere Meijelse schutterij Sint Nicolaas en harmonie Eendracht. Op de Bühne van zaal De Zwaan ondergingen de zes schutters en de buksmeester een geweldige huldiging met toespraken van schuttersnotabelen en muziek van alle kanten.

Op weg naar OLS-Meijel 1955

Binnen een maand, op 31 juli 1954, begonnen de voorbereidingen voor het Oud Limburgs Schuttersfeest, dat op 3 juli 1955 in Meijel zou plaatsvinden. Daarbij trokken beide Meijelse schutterijen eensgezind op, de blauwe Sint Nicolaas van 1919 en de groene Sint Willibrordus van 1951. Er kwam een Centrale Regelingscommissie onder voorzitterschap van Piet Verstappen van Schutterij Sint Willibrordus en Frens Ketels van Schutterij Sint Nicolaas. Zij wisten zich gesteund door de onpartijdige mannen Sjeng Janssen van de Brouwer als secretaris, Harrie Verstappen van Pliers Piet als secretaris-boekhouder en de schoolmeesters W. Huskens en L. Lucassen.

Meijels verenigingsleven in de jaren vijftig

Alle verenigingen werden opgeroepen mee te werken. Meijel mocht dan wel rijk aan verenigingen zijn, de mogelijkheden waren beperkt.

Het verenigingsleven bezat nog een rooms karakter. Daar waren de jongerenverenigingen met Jonge Boeren en Tuinders, Jonge Garde (meisjes), Jong Nederland, Katholieke Arbeiders-Jongeren en Studentenvereniging St. Aloysius.

De 'hobby- en sportverenigingen' met Beugelclub, Bijenhoudersbond, Biljartclubs, Hengelsportvereniging De Noordervaart, Postduivenvereniging Veer en Pels, Jagersvereniging, Ruitersclub De Roskam, RKMSV-voetbal, RKMSV-handbal, Motorcrossclub De Stoomfiets. De kerkelijke en culturele verenigingen met

*OLS Meijel, dikke rijen
toeschouwers in de Schoolstraat.*

Kerkkoren, Harmonie, Toneelvereniging COM, Carnavalscomité De Kieveloeët, congregaties, Missiecomité en muziekgroepen. De meeste verenigingen waren in de jaren vijftig nogal 'kerkgericht'. De kerk, liever het kerkbestuur, had toen in Meijel nog de zorg voor onderwijs, ouderen en verenigingen. Naast de scholen en het bejaardenhuis was het voetbalveld aan de Jan Truijenstraat eerder bezit van het kerkbestuur, zoals ook het patronaat tot stand kwam via dit bestuur. Tenslotte waren er natuurlijk de brandweer en de standsorganisaties van middenstand, boeren en arbeiders. Het aantal verenigingen lijkt, gezien vanuit 2009, al erg beperkt, maar met de accommodaties was het nog kariger gesteld. Het voetbalveld lag met een klein kleedhok nog

aan de Jan Truijenstraat achter café Geris en een gymzaal, een sporthal of een gemeenschapshuis ontbrak. Er was aan de Kerkstraat naast de oude pastorie met bibliotheek wel een patronaat. Dat was de schuur, die door Willem Goossens in 1868 was gebouwd en die in 1939 dankzij de eigenaar, het kerkbestuur, totaal was omgebouwd tot een toneel- en vergaderzaal. Verenigingen hadden hun honk nog gewoon in de plaatselijke cafés.

Tijdens het OLS 1955 werd de Jongensschool aan de Schoolstraat gebruikt als centrale politiepost, terwijl in het Groene Kruisgebouw aan de Jan Truijenstraat de EHBO met alle voorzieningen aanwezig was.

De nieuwe kerk was nog niet gereed toen de begrafenisdienst voor de OLS-Meijel-stimulator

pastoor Schreurs er op 3 januari 1955 werd gehouden, maar enige maanden daarna wel. Daardoor kwam de noodkerk uit 1946 aan de Kerkstraat beschikbaar voor een bijzondere activiteit tijdens het schuttersfeest in juli 1955. Bij geen van de voorgaande schuttersfeesten had men een bijzondere tentoonstelling ingericht, Meijel zou een aparte plaats innemen met een kunsttentoonstelling *'Kunst van vroeger ... en nu'*. Er werden kunstwerken bijeengebracht, van Limburgse kunstenaars en van de Meijelse Gerda Gielen, maar ook uit de Meijelse kerk en uit het Nederlands Openlucht-museum in Arnhem. Heel bijzonder waren de stukken uit de schutterswereld die tijdelijk werden afgestaan door gemeentemuseum d'Aldeborgh te Weert. Oude zilveren schuttersketens, vogels, historische wapens, kruisbogen, gildeboeken naast schilderijen en beeldhouwwerken. Die tentoonstelling werd van 2 tot 10 juli 1955 zeer druk bezocht.

Een overzicht van alle verenigingen die in 1954 en 1955 meegeholpen hebben is niet meer aanwezig. Zij waren opgeroepen de kans te grijpen om hun verenigingskas te spekken met de zin *'Heel Meijel kan profiteren van de grote klui die 6 kranige schutters van St. Willibrordus mee naar Meijel brachten. Daarvoor is goede wil en samenwerking nodig.'* De samenwerking was er, maar aan het spekken van de kassen van de beide schutterijen (60% voor Willibrordus en 40% voor Nicolaas) en de andere verenigingen hoefde men volgens het Weekbericht voor Meijel na afloop met een opbrengst van goed 7.000 gulden niet veel tijd te besteden.

Gezamenlijk werd er wel vanaf het begin aangepakt. In augustus 1954 was het feestterrein van 6 ha ten noorden van de Kurversweg, nu Zonnedaaw-Dopheide, al grotendeels met gras ingezaaid. Een loods van Gerard Gooden nabij de Kurversweg kon vanaf het begin gebruikt worden voor het maken van de harken voor de schietbomen en voor andere werkzaamheden.

Anderen hielden zich bezig met het uitzetten van de bijna 3 km lange marsroute door Meijel. Dat moesten ze doen in overleg met de Rijkspolitie, want er was nog geen A67-autoweg, zodat al het verkeer vanuit Brabant naar Helden en Venlo

via het centrum van Meijel moest rijden, evenals het verkeer van Deurne naar Roermond. Door dat centrum zou op zondag 3 juli 1955 geen doorgaand verkeer kunnen gaan, zodat naar allerlei omleidingen gezocht moest worden.

Voor de nodige financiën werden sponsors gezocht. De Meijelse ondernemers lieten zich niet onbetuigd, zodat het programmaboekje Oud Limburgs Schuttersfeest Meijel een bijna volledig beeld geeft van Meijelse cafés, winkeliers, aannemers, handelaren en ambachtslieden in 1955.

Na een jaar van voorbereidingen was Meijel in juni 1955 klaar voor het grote feest. Op terrein van 6 ha stonden de schietbomen voor het Startebos, er was 2000 m² aan buffetten en restaurants, er stonden tenten en banken. Bij cafés stonden danstenten en bij hotel Ketels had voetbalclub RKMSV een eigen tent met kleine tap. Op zaterdag 2 juli maakten de korpsen van Harmonie Eendracht, schutterij Sint Nicolaas en schutterij Sint Willibrordus nog een muzikale opwarmingswandeling door het dorp, waar nagenoeg elk huis van een vlag was voorzien. De gemeenschap Meijel had er zin in.

OLS Meijel 3 juli 1955

Het begon met een volle kerk op de zondagmorgen, schutters en schuttersvrienden in de plechtige hoogmis.

Terwijl de straten van Meijel vol bezoekers stroomden, opende mr. F. Houben, commissaris der koningin in Limburg, om één uur de tentoonstelling in de voormalige noodkerk. Ondanks de overweldigende drukte liep het verkeer goed door. Op het feestterrein verzamelde luitenant-kolonel Van de Ven zijn juryleden om zich heen, onder wie de Meijelse dames mevrouw E. Buyen-Nelissen en mejuffrouw Miet Veltmans. Op de eretribune bij de kerk verzamelden zich de genodigden, uiteraard de Nederlands-Limburgse commissaris en de Belgisch-Limburgse gouverneur, de federatievoorzitter Geurts en andere provinciale en plaatselijke notabelen.

Op het feestterrein stelden de schutterijen uit Belgisch en Nederlands Limburg maar ook uit Brabant zich een voor een op. Een

Logo OLS 1955.

OLS 1955 Meijel, rechts hotel Ketels, daarnaast en links op parkeerplaats van hotel Oranje tenten voor dans en drank.

OLS 1955. Schutterij St. Jan uit Grubbenvorst, winnaar OLS 2009.

enorme stoet van 127 schutterijen met keizers, koningen, koninginnen, generaals, vendeliers, standaardruiters, tamboers, pfeiffers, bielemen en schutters in kleurrijke uniformen. Door de Kalisstraat trok men voorbij de rijendik staande en juichende toeschouwers via de Trambaan, Jan Truijensstraat en Van der Steenstraat naar de Mortel. En overal zag men langs die optocht Meijelse jonge mannen lopen met de collectebussen voor ‘Santos’. Over de Mortel ging men naar de Schoolstraat om vervolgens via de Steegstraat, de Kapelkesweg en de Kerkstraat langs de tribune bij de kerk te trekken. Na het oude hotel Joordens-Ketels gingen de schutterijen en muziekgroepen de Dorpsstraat in, waar men tussen Paul Janssen en mevrouw Verstappen-Otten (Pliers Pietie Miena) weer de Kurversweg in trok, het feest- en schietterrein was weer bereikt.

Het was zo feestelijk en gezellig in het dorp, dat volgens ooggetuigen de straten en terrassen nog lang gevuld waren en maar weinig mensen zin hadden in de tenten aan het buffet te hangen of op houten vloeren te dansen. Houten vaten vol bier gingen ongeopend terug naar de brouwerij.

Op het feestterrein beoordeelden juryleden de mooiste, de fantasierijkste en alles wat beoordeeld mocht worden, terwijl duizenden steeds opnieuw duidelijk maakten hoe het met de schutters ging. Soms een somber zwijgen, dan weer triomfkreten. De zestallen van de 127 schutterijen schoten, maar na drie ronden waren er slechts twaalf kanshebbers over. Al snel begon de laatste ronde met alleen nog in de strijd schutterij St. Urbanus uit Maasniel en St. Petrus uit Oler-Grathem. De spanning groeide, een van de mannen uit Maasniel had een misser, afwachten, de schutters van St. Petrus misten echter geen ‘bölke’ en een geweldig gejuich klonk door heel Meijel. In 1956 zou het Oud Limburgs Schuttersfeest in Oler georganiseerd worden.

Een weekeinde was Meijel het goed georganiseerd centrum van twee Limburgen, dankzij de inspanning van zes schutters, twee schutterijen en een hele gemeenschap.

Henk Willems

Bronnen

- Henk Willems, *St. Willibrordus Meijel, 50 jaar schutterij 1951-2001, een schets* (Meijel 2001)
- Mededelingen van Ben Janssen, Jeu Verschaeren en Harrie Verstappen